

МАГІСТРАЛЬНІ ТРЕНДИ ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНОЇ КОМПОНЕНТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ В РАМКАХ ФОРМУВАННЯ БЕЗПЕЧНОГО ІНКЛЮЗИВНО-ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

Владислав Пюрко,
магістр з фізичної терапії та ерготерапії,
асистент вчителя в класі з інклюзивною формою навчання,
Гімназія № 22 Мелітопольської міської ради Запорізької області
E-mail: vlad.1994ak@gmail.com

У сучасному суспільстві, яке постійно трансформується, зростає потреба у фахівцях, здатних забезпечити якісну реабілітацію та інтеграцію людей з обмеженими можливостями до суспільства. Фізична терапія та ерготерапія є ключовими напрямками, які сприяють цій інтеграції. Тому важливо дослідити магістральні тренди у практико-орієнтованій підготовці таких фахівців у контексті формування безпечного інклюзивно-освітнього простору [1-3]. Сучасні тенденції в освіті вимагають від фахівців з фізичної терапії та ерготерапії не лише глибоких теоретичних знань, але й практичних навичок, які дозволяють ефективно працювати в умовах інклюзивного освітнього середовища [4,6].

Серед основних викликів, що стоять перед системою підготовки фахівців з фізичної терапії та ерготерапії, можна виділити:

✓ *обмеженість практичного досвіду* - багато навчальних програм зосереджені на теоретичних знаннях, але практичні навички, необхідні для роботи з пацієнтами, часто недооцінюються;

✓ *інтеграція у систему охорони здоров'я* - фахівці мають бути готовими до роботи в різних умовах, від клінік до реабілітаційних центрів.

Формування безпечного інклюзивно-освітнього простору є важливим аспектом, що забезпечує доступність освіти для всіх здобувачів освіти, незалежно від їх фізичних можливостей [5, 8]. У цьому контексті ключовою для забезпечення якісного навчання та професійної діяльності стає

практико-орієнтована компонента підготовки фахівців з фізичної терапії та ерготерапії, яка базується на інтеграції теоретичних знань з практичними навичками. Це передбачає активне використання методів навчання, що сприяють розвитку критичного мислення, аналітичних здібностей та вміння працювати в команді. Впровадження практико-орієнтованих підходів у навчання є одним з ключових аспектів підготовки фахівців [7,9]. Серед основних трендів можна виділити:

✓ *симуляційне навчання* – використання симуляційних технологій (рольові ігри, клінічні сценарії, впровадження манекенів) дозволяє здобувачам вищої освіти відпрацьовувати практико-орієнтовні компоненти професійної підготовки в умовах, наближених до реальних, що сприяє зниженню стресу та збільшенню впевненості у своїх здібностях;

✓ *інтердисциплінарний підхід* – поліпшення підготовки фахівців за рахунок інтеграції знань та навичок з інших освітніх компонентів, таких як психологія, соціологія, педагогіка, що є особливо важливим у контексті інклюзивної освіти;

✓ *практика на базі клінічних установ* – співпраця з медичними закладами та реабілітаційними центрами забезпечує здобувачам вищої освіти можливість отримати практичний досвід під керівництвом досвідчених фахівців;

✓ *проектна діяльність* – залучення здобувачам вищої освіти до проектів, спрямованих на вирішення реальних проблем у сфері фізичної терапії та ерготерапії, що сприяє розвитку їх професійних компетенцій.

Формування безпечного інклюзивно-освітнього простору передбачає створення умов, які забезпечують рівний доступ до освіти для всіх здобувачів освіти, що включає:

✓ *адаптація навчальних програм* – потреби учнів з різними фізичними можливостями мають бути враховані при розробці та формуванні навчальних програм, які можуть включати модифікацію навчальних

матеріалів, використання спеціальних технологій та індивідуальний підхід до навчання;

✓ *підготовка педагогічних кадрів* – фахівці з фізичної терапії та ерготерапії повинні бути готові працювати в інклюзивному середовищі, що вимагає від них знань про особливості розвитку дітей з особливими потребами, а також навичок комунікації та співпраці з іншими фахівцями;

✓ *створення безпечного середовища* – пріоритетом є безпека здобувачів освіти, яка передбачає не лише фізичну безпеку, але й психологічний комфорт, що є важливим для успішного навчання.

Формування безпечного інклюзивного освітнього простору у підготовці фахівців з фізичної терапії та ерготерапії та дотичних галузей є ключовим елементом, основними принципами якого зазначають:

✓ *доступність* – забезпечення рівного доступу до освітніх ресурсів і можливостей для всіх здобувачів вищої освіти, незалежно від їх фізичних можливостей;

✓ *підтримка і супровід* – запровадження системи підтримки для вищої освіти з обмеженими можливостями та їх інтеграція в освітній процес;

✓ *культурна чутливість* – виховання поваги до різноманіття та усвідомлення важливості інклюзії в освітньому процесі.

Для ефективної підготовки фахівців з фізичної терапії та ерготерапії в умовах інклюзивного освітнього простору важливо використовувати різноманітні практико–орієнтовані методи навчання:

✓ *кейс-метод* – аналіз реальних випадків з практики дозволяє здобувачам вищої освіти розвивати навички критичного мислення та прийняття рішень;

✓ *групова робота* – співпраця в групах сприяє розвитку комунікативних навичок та вмінню працювати в команді, що є важливим у професійній діяльності;

✓ *використання сучасних технологій* – інтеграція інформаційних технологій у освітній процес дозволяє створити інтерактивне середовище, яке сприяє більш глибокому засвоєнню матеріалу.

У практично–орієнтованій підготовці фахівців цього напрямку вагому роль відіграють сучасні технології, серед яких можна відзначити:

✓ *віртуальна реальність* – технології віртуальної реальності можуть бути використані для моделювання різних ситуацій, що дозволяє здобувачам освіти навчатися в унікальних умовах;

✓ *онлайн–платформи для навчання* – інтерактивні платформи надають можливість для дистанційного навчання та обміну досвідом між здобувачами вищої освіти й фахівцями з різних регіонів;

✓ *дані великого обсягу* – використання аналітики даних для вивчення ефективності навчальних програм та адаптації їх відповідно до потреб здобувачів освіти.

Магістральні тренди у практико–орієнтованій підготовці фахівців з фізичної терапії та ерготерапії, орієнтовані на формування безпечного інклюзивного освітнього простору, повинні спиратись на інтеграцію теорії і практики, використання інноваційних технологій та забезпечення доступності навчальних ресурсів. Лише за допомогою таких підходів можна підготувати фахівців, які зможуть ефективно працювати у сучасному світі, враховуючи потреби різних груп населення, забезпечуючи їхній успішний розвиток та інтеграцію в суспільство. Практико–орієнтована компонента професійної підготовки фахівців з фізичної терапії та ерготерапії є важливим елементом формування безпечного інклюзивно–освітнього простору, яка забезпечує здобувачам вищої освіти необхідні знання та навички для ефективної роботи в умовах різноманітності учнів. Інтеграція теоретичних знань з практичними навичками, використання сучасних методів навчання та створення безпечного середовища є ключовими аспектами, які сприяють успішній професійній діяльності фахівців у цій галузі. А подальший розвиток

практико–орієнтованої підготовки фахівців з фізичної терапії та ерготерапії є необхідним для забезпечення якісної освіти та підтримки інклюзивності в освітньому процесі.

Список використаних джерел:

- 1.Белікова Н.О. Теоретичні і методичні засади підготовки майбутніх фахівців з фізичної реабілітації до здоров'язбережувальної діяльності : дис. доктора пед. наук : 13.00.04. Луцьк, 2012. 575 с.
- 2.Кукса В.О. Переорієнтація професійної самосвідомості студента-фізреабілітолога. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*, 2002. №4. С. 40-47.
- 3.Омельяненко І.О. Теоретичні основи компетентнісного підходу щодо підготовки вчителя фізичної культури. *Професійні компетенції та компетентності вчителя*: матеріали регіональної наук.-практ. семінару. Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2006. С. 117–118.
- 4.Стандарт вищої освіти за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти /Наказ МОН України від 19.12.2018. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti>
- 5.Стратегія реформування освіти в Україні: рекомендації з освітньої політики. Київ: «К.І.С.», 2003. 296 с.
- 6.Христова Т.Є., Пюрко В.Є., Пюрко О.Є. Специфіка біоекомединици в контексті громадського здоров'я. Суспільство і національні інтереси. 2024. № 4(4). С. 86-99. ISSN 3041-1572 DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2024-4\(4\)-86-99](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2024-4(4)-86-99)
- 7.Khrystova Tetiana, Pyurko Vldyslav, Pyurko Olga. Modern discourse of professional training of physical therapy and ergotherapy: axio-pedagogical content. *Інноваційна педагогіка*, 2023. Вип. 64. Т. 2. С. 118-121. ISSN 2663-6085. Посилання: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/64.2.23>

8. Pyurko V.E., Khrystova T.E., Pyurko O.E, Kazakova S.M. Information concept of the human health phenomenon as a guarantee of bioecosystem stability. IOP Conference Series: Earth and Environmental Science. Vol. 1049, special issue 1: *IOP Conf. Series: Earth and Environmental Science*, 2022, 1049 (1), 012070 DOI:10.1088/1755-1315/1049/1/012070. Посилання: <https://iopscience.iop.org /issue/1755-1315/1049/1>
9. Tunning Education Structures in Europe. 2nd Edition. [Elektronik resourse]. Mode of access: <http://tuning.unideusto.org>. 2008. 126 p.